

โครงการการจัดการเรียนรู้ด้วย Game-Based Learning เพื่อพัฒนาผู้เรียนสู่การเป็น Active Citizen

๑. หลักการและเหตุผล

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้ส่งเสริมสนับสนุนให้สถานศึกษาในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดกระบวนการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) เพื่อให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง ตามทฤษฎีการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง (Constructivism) โดยการจัดการเรียนรู้โดยใช้เกมเป็นฐาน (Game-Based Learning) ซึ่งถือเป็นการจัดการเรียนรู้เชิงรุกรูปแบบหนึ่งที่มีความนิยมอย่างแพร่หลายในปัจจุบัน เนื่องจากทิศทางของการจัดการเรียนรู้สมัยใหม่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางโดยมีครูทำหน้าที่เป็นผู้อำนวยความสะดวก (Facilitator) และเกมเป็นสื่อที่ทำให้เกิดการเรียนรู้อย่างสนุกสนาน ดึงดูดให้ผู้เรียนสนใจบทเรียน และช่วยสร้างบรรยากาศที่ดีในชั้นเรียน ทำให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาที่เรียนมากยิ่งขึ้น จึงเป็นที่มาของ “การจัดการเรียนรู้โดยใช้เกมเป็นฐาน” หรือ Game-Based Learning ซึ่งเป็นการนำจิตวิทยาที่เกี่ยวข้องกับ “แรงจูงใจ” มาใช้เป็นฐานของเกม การออกแบบสื่อการเรียนรู้โดยประยุกต์เอาเกมมาใช้โดยมีการจำลองสถานการณ์ต่าง ๆ เพื่อให้ผู้เรียนได้เล่นและเรียนรู้ไปพร้อม ๆ กัน ถือเป็นนวัตกรรมทางการศึกษาที่นำเอา “ความสนุกสนาน” ของเกมมาผสมผสานเนื้อหาบทเรียนต่าง ๆ ทำให้ผู้เรียนเกิดความรู้และทักษะในการเรียนรู้ สร้างการมีส่วนร่วมให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติการต่าง ๆ ด้วยเกม อีกทั้งยังสร้างเจตคติที่ดีในการเรียนรู้ จึงมีผลทำให้เกิดเป็นความชอบ ความถนัด และความสนใจของผู้เรียนต่อการเรียนรู้ จึงนำมาสู่การพัฒนาเกมเพื่อการเรียนรู้ที่หลากหลายทั้งวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ ภาษาอังกฤษ ฯลฯ แต่อย่างไรก็ตาม แม้ว่าตลาดเกมที่ส่งเสริมการเรียนรู้จะเติบโตขึ้น แต่เกมที่เน้นพัฒนาให้ผู้เรียนเป็นพลเมืองตื่นรู้ (Active Citizen) ในประเทศไทยยังมีอยู่อย่างจำกัด ดังนั้น การศึกษาของนักเรียนในมิติความเป็นพลเมือง การส่งเสริมวัฒนธรรมแห่งความสุขและไม่ใช้ความรุนแรง การยอมรับความแตกต่างหลากหลาย และประชาธิปไตย จึงมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง ซึ่งเป็นรากฐานของการสร้างพลเมืองที่เข้มแข็ง ตื่นรู้ อันจะช่วยขับเคลื่อนให้เกิดความเปลี่ยนแปลงเชิงบวกต่อประเทศชาติต่อไป

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นเล็งเห็นถึงความสำคัญในการเรียนรู้โดยใช้เกมเป็นฐาน (Game-Based Learning) ซึ่งครูผู้สอนสามารถนำเกมไปบูรณาการหรือประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนรู้ในห้องเรียนปกติ (On-Site) และห้องเรียนออนไลน์ (Online) ในหลากหลายรายวิชา โดยสามารถใช้ได้ทั้งในการนำเข้าสู่บทเรียน การสอน การมอบหมายงาน และการประเมินผล ส่งผลให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจในเนื้อหาที่เรียนดียิ่งขึ้น ดังนั้น เพื่อให้ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้อำนวยการสำนัก/กองการศึกษา ศึกษาานิเทศก์ ครู และบุคลากรทางการศึกษาที่เกี่ยวข้อง ได้มีความรู้ความเข้าใจแนวทางการจัดการเรียนรู้โดยใช้เกมเป็นฐาน (Game-based Learning) จึงได้ดำเนินโครงการการจัดการเรียนรู้ด้วย Game-based Learning เพื่อพัฒนาผู้เรียนสู่การเป็น Active Citizen นอกจากนี้ยังมีความสอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals : SDGs) เป้าหมายที่ ๔ การสร้างหลักประกันว่าทุกคนมีการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างครอบคลุมและเท่าเทียม และสนับสนุนโอกาสในการเรียนรู้ตลอดชีวิต

๒. วัตถุประสงค์

๑. เพื่อส่งเสริมให้สถานศึกษาในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนำรูปแบบการเรียนรู้ด้วย Game-Based Learning ไปประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และมีความเข้าใจในเนื้อหาที่เรียนมากยิ่งขึ้น

๒. เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจให้ครูและบุคลากรทางการศึกษา ในการจัดการเรียนรู้โดยใช้เกมเป็นฐาน (Game-Based Learning) ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถใช้สื่อการเรียนรู้ได้เหมาะสมกับหลักสูตร

๓. เพื่อสร้างความรู้และความตระหนักให้ผู้เรียนในการเป็นพลเมืองตื่นรู้ (Active Citizen) จากการจัดการเรียนรู้ด้วย Game-Based Learning

๓. กลุ่มเป้าหมาย

กิจกรรมที่ ๑ บุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่มีการจัดการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน ๙๒๒ แห่ง และโรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน ๑,๗๗๖ แห่ง รวมประมาณ ๒,๐๐๐ คน

กิจกรรมที่ ๒ ครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการ และครูกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม จากโรงเรียนนาร่องที่เข้าร่วมโครงการฯ จำนวน ๗๖ โรงเรียน จาก ๗๖ จังหวัด โดยมีผู้แทนเข้าร่วมอบรม โรงเรียนละ ๒ คน จำนวนทั้งสิ้น ๑๕๒ คน

กิจกรรมที่ ๓ โรงเรียนนาร่องที่เข้าร่วมโครงการฯ จำนวน ๑๐ โรงเรียน จาก ๕ ภาค ภาคละ ๒ แห่ง

๔. วิธีดำเนินการ

กิจกรรมที่ ๑ จัดประชุมชี้แจงเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจการดำเนินโครงการจัดการเรียนรู้ด้วย Game-Based Learning เพื่อพัฒนาผู้เรียนสู่การเป็น Active Citizen ให้แก่ ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้อำนวยการสำนัก/กองการศึกษา ศึกษาพิเศษ ครู และบุคลากรทางการศึกษาที่เกี่ยวข้อง ในวันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๖๖ ผ่านเพจ Facebook : “การศึกษาท้องถิ่นไทย” และ Youtube : LS.CHANNEL โดยถ่ายทอดสัญญาณจากห้องประชุมใหญ่สำนักงานกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น อาคารสำนักงานกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น ชั้น ๒ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

- โรงเรียนที่สนใจ จัดส่งแบบสมัครเข้าร่วมโครงการให้สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด

- สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด รวบรวมแบบสมัครเข้าร่วมโครงการ และพิจารณาคัดเลือกโรงเรียนที่มีความพร้อมและมีความสนใจ จังหวัดละ ๑ แห่ง เพื่อเป็นโรงเรียนนาร่องเข้าร่วมโครงการฯ แล้วส่งแบบรายงานรายชื่อโรงเรียนนาร่องเข้าร่วมโครงการให้กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นทราบ

กิจกรรมที่ ๒ จัดอบรมเชิงปฏิบัติการ (Workshop) โรงเรียนนาร่องในการจัดการเรียนรู้ด้วย Game-based Learning จำนวน ๗๖ โรงเรียน จาก ๗๖ จังหวัด โดยมีผู้แทนเข้าร่วมอบรมโรงเรียนละ ๒ คน ในระหว่างวันที่ ๒๔ - ๒๕ เมษายน ๒๕๖๖ ณ ห้องประชุมบุษกรภิรมย์ ชั้น ๓ อาคารป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เทศบาลเมืองบางกะดี อำเภอเมืองปทุมธานี จังหวัดปทุมธานี เพื่อให้ครูปฏิบัติการสอนมีความรู้ความเข้าใจในการนำเกมไปบูรณาการหรือประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนรู้

กิจกรรมที่ ๓ นิเทศติดตามผลการจัดการเรียนรู้ด้วย Game-Based Learning ไปใช้ในการจัดการเรียนรู้
โรงเรียนนาร่องที่เข้าร่วมโครงการฯ จำนวน ๑๐ โรงเรียน จาก ๕ ภาค ภาคละ ๒ แห่ง

กิจกรรมที่ ๔ สรุปผลการดำเนินโครงการ

๕. ระยะเวลาดำเนินการ

กิจกรรมที่ ๑ วันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๖๖

กิจกรรมที่ ๒ ระหว่างวันที่ ๒๔ - ๒๕ เมษายน ๒๕๖๖

กิจกรรมที่ ๓ ระหว่างเดือนมิถุนายน - สิงหาคม ๒๕๖๖

กิจกรรมที่ ๔ ระหว่างเดือนกันยายน ๒๕๖๖

๖. สถานที่ดำเนินการ

กิจกรรมที่ ๑ ณ ห้องประชุมใหญ่สำนักงานกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น
อาคารสำนักงานกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น ชั้น ๒ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
โดยถ่ายทอดสัญญาณผ่านทางเพจ Facebook : “การศึกษาท้องถิ่นไทย” และ Youtube : LS.CHANNEL

กิจกรรมที่ ๒ ณ ห้องประชุมบุษกรภิรมย์ ชั้น ๓ อาคารป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เทศบาล
เมืองบางกะดี อำเภอเมืองปทุมธานี จังหวัดปทุมธานี

กิจกรรมที่ ๓ ณ โรงเรียนนาร่องที่เข้าร่วมโครงการฯ จำนวน ๑๐ โรงเรียน จาก ๕ ภาค ภาคละ ๒ แห่ง

กิจกรรมที่ ๔ ณ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

๗. งบประมาณดำเนินการ

ได้รับการสนับสนุน ดังนี้

๗.๑ มูลนิธิฟรีดริช เนามัน เพื่อเสรีภาพ สนับสนุนวิทยากรในการบรรยายให้ความรู้
แก่ผู้เข้าร่วมอบรมและชุดอุปกรณ์เกมให้แก่ครูเพื่อนำกลับไปเป็นสื่อในการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียน

๗.๒ เทศบาลเมืองบางกะดี อำเภอเมืองปทุมธานี จังหวัดปทุมธานี สนับสนุนวิทยากรในการบรรยาย
ให้ความรู้แก่ผู้เข้าร่วมอบรม ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม ค่าอาหารกลางวัน และสถานที่จัดอบรม

๘. ผู้รับผิดชอบโครงการการจัดการเรียนรู้ด้วย Game-Based Learning เพื่อพัฒนาผู้เรียนสู่การเป็น Active Citizen

กลุ่มงานส่งเสริมการจัดการศึกษาท้องถิ่น

กองส่งเสริมและพัฒนาการจัดการศึกษาท้องถิ่น

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

๙. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๙.๑ สถานศึกษาในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สามารถนำรูปแบบการเรียนรู้ผ่านเกม
ไปประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และมีความเข้าใจในเนื้อหาที่เรียนมากยิ่งขึ้น

๙.๒ ครูและบุคลากรทางการศึกษามีความรู้ความเข้าใจในการจัดการเรียนรู้โดยใช้เกมเป็นฐาน
ได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งมีความรู้ด้านการใช้สื่อการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับหลักสูตรและสามารถนำความรู้
ไปถ่ายทอดขยายผลได้

๙.๓ นักเรียนมีความรู้และความตระหนักในการเป็นพลเมืองตื่นรู้ (Active Citizen) จากการจัดการเรียนรู้ด้วย Game-Based Learning

๑๐. ผู้เสนอโครงการการจัดการเรียนรู้ด้วย Game-Based Learning เพื่อพัฒนาผู้เรียนสู่การเป็น Active Citizen

(ลงชื่อ)

ผู้เสนอโครงการ

(นายพลวัฒน์ การฤณาสกร)

ผู้อำนวยการกลุ่มงานส่งเสริมการจัดการศึกษาปฐมวัย

และศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก รักษาการแทน

ผู้อำนวยการกองส่งเสริมและพัฒนากิจการการศึกษาท้องถิ่น

๑๑. ความเห็นผู้ให้ความเห็นชอบโครงการจัดการเรียนรู้ด้วย Game-Based Learning เพื่อพัฒนาผู้เรียนสู่การเป็น Active Citizen

(ลงชื่อ)

ผู้ให้ความเห็นชอบโครงการ

(นายสุรพล เจริญภูมิ)

รองอธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

๑๒. ความเห็นผู้อนุมัติโครงการจัดการเรียนรู้ด้วย Game-Based Learning เพื่อพัฒนาผู้เรียนสู่การเป็น Active Citizen

(ลงชื่อ)

ผู้อนุมัติโครงการ

(นายขจร ศรีชวโนทัย)

อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

กำหนดการประชุมชี้แจงรายละเอียดโครงการการจัดการเรียนรู้ด้วย Game-Based Learning
เพื่อพัฒนาผู้เรียนสู่การเป็น Active Citizen
การประชุมผ่านเพจ Facebook : “การศึกษาท้องถิ่นไทย”
และ Youtube : LS.CHANNEL
ในวันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๖๖

วันศุกร์ที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๖๖

เวลา ๐๘.๐๐ – ๐๙.๐๐ น.

ลงทะเบียนและเตรียมความพร้อมเข้าร่วมประชุมผ่านเพจ Facebook :

“การศึกษาท้องถิ่นไทย” หรือ Youtube : “LS.CHANNEL”

เวลา ๐๙.๐๐ – ๐๙.๓๐ น.

พิธีเปิดการประชุม โดยผู้บริหารกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

เวลา ๐๙.๓๐ – ๑๐.๓๐ น.

ความเป็นมาของการจัดการเรียนรู้ด้วย Game-Based Learning

โดย ดร. พิมพ์รักษ์ ดุษฎีอริยกุล ผู้จัดการโครงการมูลนิธิฟรีดริช เนามัน เพื่อเสรีภาพ
การส่งเสริมทักษะพลเมืองในโรงเรียน

เวลา ๑๐.๓๐ – ๑๑.๓๐ น.

กรณีศึกษา โรงเรียนเทศบาลเมืองบางกะดี อำเภอเมืองปทุมธานี จังหวัดปทุมธานี

โดย นายกเทศมนตรีเมืองบางกะดี และคณะครูโรงเรียนเทศบาลเมืองบางกะดี

เวลา ๑๑.๓๐ – ๑๒.๐๐ น.

สรุปแนวทางการขับเคลื่อนการใช้เกมในการส่งเสริมทักษะพลเมืองในชั้นเรียน
ด้วย Game-Based Learning เพื่อพัฒนาผู้เรียนสู่การเป็น Active Citizen

.....

กำหนดการอบรมเชิงปฏิบัติการ (Workshop) โรงเรียนนาร่อง
โครงการการจัดการเรียนรู้ด้วย Game-Based Learning เพื่อพัฒนาผู้เรียนสู่การเป็น Active Citizen
ระหว่างวันที่ ๒๔ - ๒๕ เมษายน ๒๕๖๖
ณ ห้องประชุมบุษกรภิรมย์ ชั้น ๓ อาคารป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
เทศบาลเมืองบางกะดี อำเภอเมืองปทุมธานี จังหวัดปทุมธานี

วันจันทร์ที่ ๒๔ เมษายน ๒๕๖๖

เวลา ๐๘.๐๐ - ๑๑.๐๐ น.	ลงทะเบียนเข้ารับการอบรม ณ ห้องประชุมบุษกรภิรมย์ ชั้น ๓ อาคารป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เทศบาลเมืองบางกะดี อำเภอเมืองปทุมธานี จังหวัดปทุมธานี
เวลา ๑๑.๐๐ - ๑๒.๐๐ น.	พิธีเปิดการอบรม ชี้แจงวัตถุประสงค์ของโครงการ
เวลา ๑๒.๐๐ - ๑๓.๐๐ น.	รับประทานอาหารกลางวัน (โครงการจัดเลี้ยง)
เวลา ๑๓.๐๐ - ๑๖.๓๐ น.	แบ่งกลุ่มฝึกปฏิบัติตามเกมที่สนใจ โดย โครงการมูลนิธิฟรีดริช เนามัน เพื่อเสรีภาพ
เวลา ๑๖.๓๐ น.	เดินทางกลับที่พัก

วันอังคารที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๖๖

เวลา ๐๘.๓๐ - ๑๐.๓๐ น.	ศึกษาดูงานโรงเรียนเทศบาลเมืองบางกะดี อำเภอเมืองปทุมธานี จังหวัดปทุมธานี
เวลา ๑๐.๓๐ - ๑๑.๓๐ น.	อบรมเชิงปฏิบัติการ (Workshop) ณ ห้องประชุมบุษกรภิรมย์ ชั้น ๓ อาคารป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เทศบาลเมืองบางกะดี อำเภอเมืองปทุมธานี จังหวัดปทุมธานี
เวลา ๑๑.๓๐ - ๑๒.๐๐ น.	สรุปผลการอบรม
เวลา ๑๒.๐๐ น.	รับประทานอาหารกลางวัน เดินทางกลับภูมิลำเนาโดยสวัสดิภาพ

โครงการการจัดการเรียนรู้ด้วย Game - Based Learning เพื่อพัฒนาผู้เรียน สู่การเป็น Active Citizen

SUSTAINABLE
DEVELOPMENT
GOALS

Change
for Good

มี.ย. - ส.ค. 66

นิเทศติดตามผล

ผ่านระบบออนไลน์
ลงพื้นที่ 5 ภาค ภาคละ 2 จังหวัด

24 - 25 เม.ย. 66

จัดอบรมเชิงปฏิบัติการ (Workshop)

เทศบาลเมืองบางกะดี และ
โรงเรียนเทศบาลเมืองบางกะดี
จ. ปทุมธานี

ก.ย. 66

สรุปผล การดำเนิน โครงการ

ไม่มีค่าใช้จ่ายในการลงทะเบียนตลอดโครงการ

LIVE

f การศึกษาท้องถิ่นไทย

LS.CHANNEL

จัดประชุมชี้แจง การดำเนินโครงการ

24 มี.ค. 66

ขั้นตอนการดำเนินโครงการ การจัดการเรียนรู้ด้วย Game - Based Learning เพื่อพัฒนาผู้เรียน สู่การเป็น Active Citizen

ผู้บริหาร อปท. ที่จัดการศึกษาระดับประถมศึกษาตอนปลาย และมัธยมศึกษา
ผู้อำนวยการสำนัก/กองการศึกษา ศึกษาพิเศษ ผู้บริหารสถานศึกษา และครู
เข้าร่วมประชุมชี้แจงการดำเนินโครงการ

ตอบแบบตอบรับเข้าร่วมประชุม ภายใน 20 มี.ค. 66

โรงเรียนที่สนใจ
เข้าร่วมโครงการ

ส่งใบสมัคร

ภายใน 10 เม.ย. 66

กรอกใบสมัคร

สำนักงานส่งเสริม
การปกครองท้องถิ่นจังหวัด

จัดส่ง

ภายใน 18 เม.ย. 66

กรมส่งเสริม
การปกครองท้องถิ่น

รวบรวมรายชื่อโรงเรียนที่สนใจ

คัดเลือกโรงเรียน จังหวัดละ 1 แห่ง
เพื่อเป็นโรงเรียนนำร่อง

แจ้งรายชื่อให้โรงเรียน
ที่ได้รับการคัดเลือกทราบ

โรงเรียนนำร่อง พิจารณาอนุญาตให้ครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการ และครูกลุ่มสาระการเรียนรู้
สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รวมจำนวน 2 คน เข้าร่วมการอบรมเชิงปฏิบัติการ

เข้าร่วมการอบรมเชิงปฏิบัติการ (Workshop) โรงเรียนนำร่องในการจัดการเรียนรู้
Game-Based Learning เพื่อพัฒนาผู้เรียนสู่การเป็น Active Citizen

ขยายผลการจัดการเรียนรู้ โดยให้ครูผู้เข้าร่วมการอบรม
นำ Game-Based Learning ลงสู่การปฏิบัติในชั้นเรียน

นิเทศติดตามผลการจัดการเรียนรู้

สรุปผลการดำเนินโครงการ